05.12.2025

यो आकाशवाणी हो

मुख्य समाचार..........

- **भारत र रसिया बीच आज रक्षा, व्यापार, अर्थतन्त्र, स्वास्थ्य, शैक्षिक, संस्कृति र सञ्चारका क्षेत्रहरूमा विभिन्न सम्झौताहरू सम्पन्न,**
- **केन्द्रीय गृह तथा सहकारी मन्त्री अमित शाहले गर्नुभयो गांधीनगरमा नाबार्ड-आई.ए.एम.ए. आई. अर्थ समिट २०२५ को उद्घाटन**
- **डी.जी.सी.ए (DGCA) का उडान कर्तव्य समय सीमाहरूका आदेशहरू तत्काल प्रभावबाट स्थगित गरिएको नागरिक उड्डयन मन्त्री राममोहन नायडुको भनाई....**
- **एफ.आई.एच. पुरुष जूनियर हकी विश्वकपको क्वार्टर फाइनलमा आज भारतले बेल्जियमसँग प्रतिस्पर्धा गर्दै**

प्रधानमन्त्री–पुटिन संयुक्त वक्तव्य

भारत र रसियाले आज रक्षा, व्यापार, अर्थतन्त्र, स्वास्थ्य, शैक्षिक, संस्कृति र सञ्चारका क्षेत्रहरूमा विभिन्न सम्झौताहरू आदानप्रदान गरेका छन्। यहाँ दिल्लीमा आयोजित २३ औँ भारत–रसिया वार्षिक शिखर सम्मेलनपछि रसियाका राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनसँग संयुक्त पत्रकार सम्मेलनलाई सम्बोधन गर्दै प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले विश्वास व्यक्त गर्नुभयो भारत–रसिया मित्रता विश्वका चुनौतीहरू सामना गर्न शक्ति प्रदान गर्नेछ, र यही विश्वासले दुवै देशको साझा भविष्यलाई अझ समृद्ध बनाउनेछ। उहाँले भन्नुभयो कि भारत र रसिया आतंकवादविरुद्धको लडाइँमा सधैं काँधसँग काँध मिलाएर उभिएका छन्। प्रधानमन्त्रीले पुनः स्पष्ट पार्नुभयो भारतको अटल विश्वास छ—आतंकवाद मानवताको मूल्यहरूमा सीधा आक्रमण हो र यसको विरोधमा विश्व एकताको भन्दा ठूलो शक्ति अर्को छैन

युक्रेनको विषयमा प्रधानमन्त्रीले भन्नुभयो कि भारतले सुरुदेखि नै शान्तिको पक्षमा आवाज उठाउँदै आएको छ। उहाँले यस समस्याको दीर्घकालीन र स्थायी समाधानका लागि भइरहेका सबै प्रयासहरूको स्वागत स्वागत गर्नुभयो। भारत सधैं आफ्नो योगदान दिन तयार छ र भविष्यमा पनि रहिरहनेछ भन्ने विषयमा जोड दिँदै प्रधानमन्त्रीले दुवै पक्षले यूरेशियन आर्थिक संघसँगको स्वतन्त्र व्यापार सम्झौता (Free Trade Agreement) छिट्टै सम्पन्न गर्ने दिशामा काम गरिरहेको पनि बताउनुभयो। प्रधानमन्त्रीले भन्नुभयो कि दुवै देश युरियाको उत्पादनमा पनि घनिष्ठ सहकार्य गर्नेछन्। उहाँले करिब २५ वर्षअघि राष्ट्रपति पुटिनले भारत–रसिया रणनीतिक साझेदारीको आधारशिला राखेको कुरालाई पनि स्मरण गर्नुभयो I

अमित शाह

केन्द्रीय गृह तथा सहकारी मन्त्री अमित शाहले गुजरातको गांधीनगरस्थित महात्मा मन्दिरमा आयोजित नाबार्ड-**आई. ए.एम.ए.आई. अर्थ समिट २०२५** को उद्घाटन सत्रलाई सम्बोधन गर्दै भन्नुभयो ग्रामीण अर्थतन्त्रलाई सुदृढ नगरी विकसित भारतको सपना पूरा हुन सक्दैन , सरकारले सहकारी क्षेत्रको दायरा विस्तार गर्ने उद्देश्यले निरन्तर प्रयास गरिरहेको छ र छिट्टै देशभर सहकारी ट्याक्सी, बीमा र सहकारी समितिहरूबीच सहकार्य जस्ता पहलहरू शुरु गर्नेछ। सहकारी क्षेत्रको विकासले अन्ततः ग्रामीण र कृषि विकास सुनिश्चित गर्नेछ ।

मन्त्री शाहलले आगामी वर्षहरूमा सहकारी क्षेत्रको योगदानलाई देशको सफल घरेलु उत्पादन जि.डि.पी.मा तीन गुणा बढाउने सरकारको लक्ष्य रहेको बताउनुभयो। उहाँले नाबाडको सहकार्य सारथीको पहल ग्रामीण सहकारी बैंकहरूका लागि लाभकारी हुने कुरा पनि बताउनुभयो।

"वैश्विक परिवर्तनका लागि ग्रामीण नवप्रवर्तनलाई सशक्त बनाउने"। मूल विषयमा केन्द्रित दुई दिनको शिखर सम्मेलनमा शाहलले **सहकारी सारथी, सहकार सेतु अभियान, साथी र प्याक्स, साथी** जस्ता पहलहरूको शुभारम्भ गर्नुभयो जसको उद्देश्य ग्रामीण बैंकङ प्रणालीलाई सुदृड बनाउनु हो।

इन्डिगो एयरलाइन्स

नागरिक उड्डयन मन्त्री राममोहन नायडुले आज **डी.जी.सी.ए** (DGCA) का उडान कर्तव्य समय सीमाहरू आदेशहरू तत्काल प्रभावबाट स्थगित गरिएको छ।

इन्डिगो सेवा अवरोध सम्बन्धी वक्तव्यमा संघीय मन्त्रीले सरकारले इन्डिगो एयरलाइन्ससहितको उडान तालिकामा भइरहेको अवरोधलाई सम्बोधन गर्न तत्काल र सक्रिय कदमहरू उठाएको बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो यो निर्णय यात्रुहरूको हितमा मात्र गरिएको हो, विशेषगरी ज्येष्ठ नागरिक, विद्यार्थी, बिरामी तथा समयमै हवाई यात्रा आवश्यक पर्ने अन्य व्यक्तिहरूको सुविधा सुनिश्चित गर्न, यससँगै, सामान्य हवाई सेवाहरू चाँडै पुनःस्थापित गर्न र यात्रुहरूलाई परेको असुविधा न्यून गर्न विभिन्न उपायहरू खोज्न छ निर्देशन दिइएको छ। यी निर्देशनहरू तत्काल लागू भएपछि भोलिदेखि उडान तालिका स्थिर हुँदै सामान्य अवस्थामा फर्किने अपेक्षा गरिएको छ। पूर्ण रूपमा सेवा पुनःस्थापना आगामी तीन दिनभित्र सम्पन्न हुने बताइएको छ।

ग्रामीण विकास राज्यमन्त्री कमलेश पासवानले आज राज्यसभामा लिखित जवाफ दिँदै यो जानकारी दिनुभएको छ कि **महात्मा गान्धी राष्ट्रिय ग्रामीण रोजगार ग्यारेन्टी योजना** अन्तर्गत चालू आर्थिक वर्षमा हालसम्म राज्यहरू र केन्द्रशासित प्रदेशहरूलाई **६८ हजार ३९३ करोड** रुपैयाँभन्दा बढी रकम वितरण गरिएको छ। यसमा झण्डै **५७ हजार करोड** रुपैयाँ ज्याला भुक्तानीका लागि र **१० हजार करोड** रुपैयाँभन्दा बढी सामग्री तथा प्रशासनिक खर्चका लागि छुट्याइएको छ। अनुसार, यस योजनाअन्तर्गत लाभग्राहीहरुको खातामा ज्यालासम्बन्धी भुक्तानी केन्द्र सरकारद्वारा प्रत्यक्ष लाभ स्थानान्तरण (Direct Benefit Transfer) मार्फत सीधा जम्मा गरिन्छ।

JITENDRA- CII SUMMIT

विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्री डा. जितेन्द्र सिंहले आज भन्नुभयो कि उद्योग, शैक्षिक क्षेत्र र सरकारबीच गहिरो तथा दीर्घकालीन सहकार्य भारतलाई विश्वस्तरीय अनुसन्धान तथा नवप्रवर्तन केन्द्र बनाउनको लागि अत्यावश्यक छ।

नयाँ दिल्लीमा आयोजित **CII Global Summit on Industry-Academia Partnership 2025** मा बोल्दै उहाँले भन्नुभयो विज्ञान, प्रविधि तथा रणनीतिक क्षेत्रमा देशको विकास महत्वाकांक्षा साझा जिम्मेवारी र सहभागितामा आधारित पारिस्थितिकी तन्त्र आवश्यक पर्दछ।

डा. सिंहले बढ्दो पेटेन्ट दर्ता तथा साना शहरका युवा नवप्रवर्तकहरूको योगदानलाई यस परिवर्तनको सूचकका रूपमा औल्याउनुभयो।। उहाँका अनुसार अन्तरिक्ष तथा आणविक अनुसन्धान जस्ता क्षेत्रमा गैर–सरकारी सहभागिता बढाउने हालका निर्णयहरूले सहकार्यात्मक मोडेलप्रति बढ्दो विश्वासलाई झल्काउँछ। यसले नवप्रवर्तनमा–आधारित विकासलाई तीव्र बनाउन पनि मद्दत गर्नेछ छ

इन्डोनेशियामा चक्रवाती वर्षा

इन्डोनेशियामा चक्रवाती वर्षाका कारण आएको विनाशकारी बाढी तथा पहिरोबाट मृत्यु हुनेको संख्या अहिले ७५० पुगेको छ भने ५२१ जना अझै बेपत्ता रहेका छन्।
इन्डोनेशियाको सरकारले सुमात्रा टापुको तीन प्रान्तहरूमा उद्धार प्रयासलाई तीव्र पारेको छ, जहाँ घातक बाढी तथा पहिरोले ठूलो क्षति पुऱ्याएको छ।

उत्तर सुमात्रा र पश्चिम सुमात्रा प्रान्तहरूमा सरकारले केन्द्रीमा १० वटा अस्थायी पुल निर्माण गरेको छ, जसले खाद्यान्न तथा राहत सामग्री अलगावमा परेका बासिन्दासम्म पुऱ्याउन सहयोग पुऱ्याउनेछ।

सडकमार्ग अवरुद्ध भएर अझै कटिएका बासिन्दासम्म खाद्यान्न तथा औषधि पुऱ्याउन सरकारले हवाईमार्गबाट आपूर्ति जारी राख्ने जनाएको छ।

राष्ट्रिय सुरक्षा सेस विधेयक,

लोकसभाले आज स्वास्थ्य सुरक्षा तथा राष्ट्रिय सुरक्षा सेस विधेयक, २०२५ पारित गरेको छ। यस विधेयकको उद्देश्य स्वास्थ्य तथा राष्ट्रिय सुरक्षाका लागि कोष वृद्धि गर्नु हो, जसअन्तर्गत पान मसला जस्ता वस्तु तथा केन्द्र सरकारले सूचित गर्ने अन्य वस्तुको उत्पादनमा सेस लगाइनेछ। यसबाट संकलित रकम सार्वजनिक स्वास्थ्य र राष्ट्रिय सुरक्षामा खर्च गरिनेछ।
विधेयकमा भएको छलफलको जवाफ दिँदै अर्थमन्त्री निर्मला सीतारमणले भन्नुभयो सरकारले अवगुणजन्य वस्तुको प्रयोग रोक्न चाहन्छ, संकलित सेस सार्वजनिक स्वास्थ्यमा र रक्षा प्रणाली सुदृढीकरणमा खर्च गरिनेछ। उहाँले सार्वजनिक स्वास्थ्य राज्यको विषय हो भने रक्षा केन्द्रको जिम्मेवारी हुने पनि बताउनुभयो I

नागरिक उड्डयन महानिर्देशालय

नागरिक उड्डयन महानिर्देशालय (DGCA) ले वायुसेवाका चालक दलका सदस्यहरूले बिरामी वा विशेष बिदा लिन पाउने साप्ताहिक विश्राम अवधिभित्र गणना गर्न नसकिने नियम फिर्ता लिएको घोषणा गरेको छ । सबै वायुसेवा सञ्चालकहरूलाई पठाएको पत्रमा डी.जी.सी.ए.ले भनेको छ कि विभिन्न वायुसेवाबाट प्राप्त ज्ञापन तथा सञ्चालनमा भइरहेका अवरोधहरूलाई ध्यानमा राख्दै सञ्चालनको निरन्तरता र स्थिरता सुनिश्चित गर्न उक्त नियम तत्काल प्रभावबाट हटाइने निर्णय गरिएको हो । यसअघि डी.जी.सी.ए.ले चालक दलका सदस्यहरूले साप्ताहिक विश्रामको साटोमा कुनै बिदा लिन नपाउने प्रावधान अनिवार्य गरेको थियो ।

शेयर बजार

आज देशका प्रमुख शेयर बजार सूचकांक सेन्सेक्स र निफ्टी दुवै आधा प्रतिशतभन्दा बढीको वृद्धिसहित बन्द भए। सूचकांकहरू व्यापारको सुरुवातमा कमजोर रहे पनि भारतीय रिजर्भ बैंकले ब्याजदर घटाउने घोषणा गरेपछि बजारमा उत्साह देखियो र दिनको अधिकांश समय लाभमा कारोबार जारी रह्यो। सेन्सेक्स ४४७ अंकले बढेर ८५ हजार ७१२ अंकमा पुगेको छ, जबकि निफ्टी १५३ अंकले उक्लँदै २६ हजार १८६ अंकमा स्थिर रह्यो। मुम्बई स्टक एक्सचेन्जको फराकिलो बजार सूचकांकहरू मिश्रित परिणामसहित बन्द भए – मिड–क्याप सूचकांक ०.२ प्रतिशतले बढ्दा स्मल– क्याप सूचकांक करिब ०.७ प्रतिशतले घट्यो ।

खेल

एफ.आई.एच. पुरुष जूनियर हकी विश्वकपको क्वार्टर फाइनलमा आज भारतले बेल्जियमसँग प्रतिस्पर्धा गर्नेछ। यो खेल भारतीय समयअनुसार साँझ ८ बजे चेन्नईको **मेयर राधाकृष्णन हकी स्टेडियममा** हुनेछ। यसअघि प्रतियोगितामा भारतले चिली, ओमान र स्विट्ज़रल्याण्डलाई पराजित गरेको छ।

मुख्य समाचार फेरि एकपटक..

- **भारत र रसिया बीच आज रक्षा, व्यापार, अर्थतन्त्र, स्वास्थ्य, शैक्षिक, संस्कृति र सञ्चारका क्षेत्रहरूमा विभिन्न सम्झौताहरू सम्पन्न,**
- **केन्द्रीय गृह तथा सहकारी मन्त्री अमित शाहले गर्नुभयो गांधीनगरमा नाबार्ड-आई.ए.एम.ए. आई. अर्थ समिट २०२५ को उद्घाटन**
- **डी.जी.सी.ए (DGCA) का उडान कर्तव्य समय सीमाहरूका आदेशहरू तत्काल प्रभावबाट स्थगित गरिएको नागरिक उड्डयन मन्त्री राममोहन नायडुको भनाई....**
- **एफ.आई.एच. पुरुष जूनियर हकी विश्वकपको क्वार्टर फाइनलमा आज भारतले बेल्जियमसँग प्रतिस्पर्धा गर्दै**